

Van het bestuur

Hans Stapersma

- De Vogelwerkgroep heeft de rechtszaak tegen de gemeente inzake het projectbesluit aangaande het toestaan van overnachten in de huisjes op het strand en het jaarrond openhouden van 4 strandpaviljoens gewonnen. Wij hebben ons daarin vooral gericht op onze zorgen rond mogelijke toename van verstoring van broedvogels in het direct achter de eerste duinenrij gelegen Natura 2000 gebied door wandelaars in de vroege ochtend. Het lijkt ons te verwachten dat huisjesbezitters vaak een rondje strand en duin zullen doen op momenten dat het in dat gebied tot voor kort zo rustig was dat broedvogels daar rustig konden broeden en fourageren om hun jongen te voeren. We zijn van mening dat de gemeente in haar projectbesluit deze mogelijke negatieve gevolgen op het Natura 2000 gebied onvoldoende en onvoldoende integraal heeft onderzocht en ook onvoldoende maatregelen heeft getroffen om zulke mogelijke negatieve gevolgen te voorkomen. Dit is in geval van een Natura 2000 gebied een verplichting die door de wet wordt opgelegd aan de partij die ingrepen pleegt in een Natura 2000 gebied of in de direct nabij gelegen omgeving (het strand). Heel concreet is de Vogelwerkgroep zeer bezorgd over de broedpopulatie Tapuit in het NHD direct rondom het strandplateau Castricum; deze populatie is nog een van de weinige levensvatbare broedpopulaties Tapuit in Nederland en een indicatorsoort voor de schaarse grijze duinen, een bijzonder en zeldzaam habitat in Europa !

Helaas heeft de rechter ons inzake het overnachten strandhuisjes in het gelijk gesteld op procedurele gronden en (nog) niet op basis van een inhoudelijke afweging van onze argumenten. Wij zijn daarom inmiddels ook in beroep gegaan bij de Raad van State tegen het nieuwe bestemmingsplan strand omdat de veranderingen zoals beschreven in het projectbesluit daar uiteindelijk wettelijk verankerd worden; het nieuwe bestemmingsplan maakt zelfs nog meer vakantiehuisjes mogelijk op het strand (ca +35) waarin ook weer zou mogen worden overnacht. Kortom, we zijn zeer benieuwd wat de rechter ervan vindt !

Tot slot hebben we ook nog bezwaar lopen de bouwvergunningen van 2 strandpaviljoens omdat zelfs het Hoogheemraadschap twijfelt over het aanstuiven van de duinvoet (= zeewering/veiligheid) met zand. Datzelfde instuiven van zand in de direct achter de buitenste duinenrij gelegen witte en grijze duinen is daarmee ons inziens een minstens even zo groot

vraagteken en daarmee een mogelijk fors negatief effect op het Natura 2000 gebied, iets wat de gemeente moet uitsluiten bij wet. Wordt vervolgd !

- Onder druk van de recessie moet ook PWN bezuinigen. Als gevolg daarvan concentreert het zich scherper op haar kerntaken en dit heeft ook gevolgen voor de faciliteiten die zij de Vogelwerkgroep kan bieden. Concreet betekent dit dat we het komende winterseizoen een proefperiode ingaan waarbij we ook 2 van onze lezingen in De Hoep zullen organiseren op zaterdagmiddagen; verder zullen we onze algemene leden vergaderingen verplaatsen naar Toonbeeld vlakbij het centrum van Castricum. Let dus goed op waar U wanneer moet zijn voor wat: zie ook het L&E programma achterin deze Winterkoning !

Euro Birdwatch 2013

Henk van der Leest

Op zaterdag 5 oktober a.s. doet de Vogelwerkgroep weer mee met het Europese vogeltel evenement van BirdLife International, Euro Birdwatch. Vogelbescherming Nederland coördineert de telling in Nederland; Hans Kuperus doet dat binnen de vogelwerkgroep.

Elk jaar doen vele tienduizenden vogelaars, verspreid over 38 Europese landen, mee aan dit evenement. Aan het einde van middag verzamelt Vogelbescherming Nederland (in samenwerking met de vogeltrekwebsite www.trektellen.nl) de telgegevens uit heel Nederland. Elk jaar worden vele tienduizenden vogels gezien, in sommige jaren zelfs meer dan 600.000, verdeeld over meer dan 200 verschillende vogelsoorten. De hoeveelheid trekvogels is daarbij sterk afhankelijk van het weer.

BirdLife International is de organisatie die wereldwijd actief is voor de bescherming van vogels en hun leefgebieden. Vogelbescherming Nederland is de Nederlandse partner van BirdLife International. In ons land zetten duizenden vrijwilligers, aangesloten bij vele lokale of regionale vogelwerkgroepen, zich actief in voor de bescherming van vogels. Op plaatsen waar veel vogeltrek te zien is, tellen vogelaars de verschillende soorten en de aantallen. Waar precies geteld gaat worden op 5 oktober is op het moment van schrijven van dit stuk (half augustus) nog niet bekend. Bent u geïnteresseerd en wilt u zien hoe het trektellen in zijn werk gaat of wilt u mee

helpen tellen? Dan bent u op zaterdagmorgen 5 oktober van harte uitgenodigd. Neem voor de plaats(en) en de tijd van het tellen contact op met de coördinator van de Euro Birdwatch, Hans Kuperus. Tijden en telplaatsen kunt u ook vinden op <http://www.vwgmidden-kennemerland.nl/>

Rosse Grutto's op trek

Leo Heemskerk

In 2012 is er in Ardea een artikel geplaatst over het voorkomen van twee verschillende populaties van de Rosse Grutto langs de Oost-Atlantische trekroute. VRS Castricum heeft voor dit onderzoek meegewerkt door verschillende Rosse Grutto's te vangen en van kleurringen te voorzien. Hier een korte Nederlandse samenvatting:

Duijns S., Jukema J., Spaans B., van Horssen P. & Piersma T.

Revisiting the proposed leap-frog migration of Bar-tailed Godwits along the East Atlantic Flyway. ARDEA 100 (1): 37-43 (2012).

Er komen langs de Oost-Atlantische trekroute twee verschillende populaties van de Rosse Grutto *Limosa lapponica* voor. Een 'Europese' populatie (ondersoort *lapponica*), die in het noorden van Scandinavië broedt en naar wordt aangenomen uitsluitend in Europa overwintert. En een 'Afro-Siberische' populatie (ondersoort *taymyrensis*), die in Noord-Siberië broedt en verondersteld wordt de winter in West-Afrika door te brengen. Als we dit tot op heden theoretische onderscheid kunnen onderbouwen, dan hebben we een mooi voorbeeld van een 'leap-frog' migratiesysteem, waarbij de Afro-Siberische populatie 'over' de Europese populatie heen trekt. Wij analyseerden 946 terugmeldingen van metalen ringen opgebouwd door EURING (met gegevens die teruggaan tot 1935) en meer dan 13.000 waarnemingen van het NIOZ kleurringprogramma uit de afgelopen jaren (2001–2010). Deze analyse stelt ons in staat om te onderzoeken of de Rosse Grutto inderdaad een 'leap-frog' migratie laat zien of dat er tussen beide overwinteringsgebieden uitwisseling plaatsvindt. Bijna alle gemerkte individuen gedroegen zich volgens de gangbare theorie. Slechts 8 vogels (0,8%) van de (kleur)ringmeldingen bleken beide overwinteringsgebieden (Europa en Afrika) gebruikt te hebben. Zij vertegenwoordigen dus opmerkelijke uitzonderingen. We kunnen zelfs niet met 100% zekerheid zeggen dat deze vogels alle inderdaad in beide overwinteringsgebieden geweest

zijn, want mogelijk is er sprake geweest van verkleuring van de kleur-ingen. De mate van overlap in overwinteringsgebied tussen beide broed-populaties is veel kleiner dan aanvankelijk op grond van de biometrie van de vogels werd gedacht. De verschillen in morfologie tussen de twee populaties zijn echter te klein om individuele vogels in het overwinterings-gebied aan een van de twee broedpopulaties toe te rekenen. De verschil-len in trekstrategie en overwinteringsgebied tussen de Europese en Sibe-rische broedpopulatie laten zien dat de populaties ook buiten de broedtijd bijna volledig gescheiden zijn en dat er inderdaad sprake is van een 'leap-frog' migratie. Het hele Engelse artikel is te downloaden op: <http://irs.ub.rug.nl/dbi/51b71c131c367>

Vechtarend in Samburu

Jos Vroege

Eerder dit jaar stond in De Winterkoning een stuk over roofvogels waar-genomen tijdens een reis door West-Afrika in februari/maart 2005 (Vroege, 2013). Dat stuk heb ik bijna acht jaar na dato geschreven. Ik vind het fijn dat de daarin beschreven waarnemingen nu op papier staan. Maar van-waar de impuls om hier alsnog iets mee te doen? Heeft dat te maken met ouder worden en een toenemend besef van sterfelijkheid (Yalom, 2008) ? Of hangt dit samen met het feit dat het doel van deze reis – de Banc d' Arguin - uiteindelijk nooit werd bereikt ?

In de psychologie is het een bekend fenomeen: ons brein blijft ons lastig vallen met dingen die 'niet klaar' zijn. Zo blijft een liedje dat halverwege wordt afgebroken, langer door ons hoofd spelen dan een liedje dat we tot het einde toe hebben afgeluisterd (Baumeister & Tierney, 2012). Zou het schrijven over deze reis een manier zijn om mijn brein tot rust te brengen ?

Van Jacques de Raad is de uitspraak dat “vogelaars meestal niet praten over de soorten die ze hebben gezien, maar over die ze hebben gemist” (Ouweneel, 2011). Dat is een voorbeeld van hetzelfde fenomeen. Ik geloof niet dat ik met name praat over vogelsoorten die ik heb 'gemist'. Maar vogels waarop ik tevergeefs hoopte, worden wel begerenswaardiger. Als ik zo'n vogel dan toch te zien krijg, is er een gevoel van geluk. Zo was ik heel blij toen ik in december 2009 in 'Kakamega Forest' in Kenia een

Wespendief zag. Eerder was dat in Afrika ten zuiden van de Sahara niet gelukt (Vroege, 2012).



Vechtarende, omgeving Samburu, Kenia, 9-12-2009

Foto: Laurens Steijn

Heel blij was ik ook met de Vechtarenden die ik een week daarvoor zag in het 'Samburu National Reserve' en omgeving. Tijdens de eerder genoemde reis door West-Afrika en een latere reis door Oeganda was de Vechtarende een van de soorten die hoog op mijn verlanglijstje stonden. In februari 2005 dachten wij tijdens een vaarexcursie in het 'Parc du Djoudj' (Senegal) even een exemplaar te zien. Toen we dichterbij kwamen en de vogel opvloog, bleek het echter te gaan om een onvolwassen Afrikaanse Visarend. Dick Forsman – die wij samen met andere Finse vogelaars in december 2008 in Oeganda een aantal keren tegenkwamen - zag alleen al in het 'Queen Elizabeth National Park' verschillende Vechtarenden. Ons bleek dat niet gegund. Het jaar daarop was het in Samburu en omgeving echter meteen raak. En de dagen daarna zagen we steeds Vechtarenden: een volwassen exemplaar in het avondlicht, een jonge vogel in een boom aan de rivier met daaronder een groep Groene Meerkatten, en een adult

op een pas geslagen Nijlvaraan. Ik kon mijn geluk niet op! De Nijlvaraan kon het echter niet navertellen.



Vechtarend op Nijlvaraan, omgeving Samburu, Kenia, 9-12-2009

Foto: Laurens Steijn

Dankbetuiging

Met dank aan Henk Levering voor zijn commentaar op een eerdere versie van dit stuk en aan Laurens Steijn voor zijn toestemming om de door hem gemaakte foto's hierbij als illustratie te gebruiken.

Literatuur

Baumeister, R.F., & Tierney, J. (2012). *Wilskracht. De herontdekking van de grootste kracht van de mens*. Amsterdam: Nieuwezijds.

Ouweneel, G. (2011). *Voor vogels de wereld rond*. Maasdam: Uitgave in eigen beheer.

Vroege, J. (2012). De Wespendif - een Afrikaanse roofvogel in de duinen tussen Camperduin en Wijk aan Zee. *De Winterkoning*, 47(3), 1-14.

Vroege, J. (2013). Roofvogels uit het West-Palearctische gebied, waargenomen in Gambia, Senegal en het zuiden van Mauretanië in februari/maart 2005. *De Winterkoning*, 48(2), 2-7.

Yalom, I.D. (2008). *Tegen de zon in kijken. Doodsangst en hoe die te overwinnen*. Amsterdam: Balans.

Dagboek Heemskerk

Jan Zweeris

Wandelend door het dorp. Zittend in de tuin. Of gewoon op de een of andere manier in Heemskerk zijn. Oren en ogen open, valt er van alles te beleven. Alweer enige maanden geleden hield zich een Slechtvalk op in de dorpstoren. Als verblijfs- en eetplaats had het vrouwtje het vlaggegat gekozen. Je moest wel geluk hebben om haar te zien. Meestal was ze op jacht. Helaas vond ze geen partner. Plotseling was ze vertrokken. Huub Huneker heeft haar al die tijd gevolgd. Hij zal daar verslag van doen.

Een zevental Halsbandparkieten houdt zich al geruime tijd op in ons dorp. In de beginperiode zwierven ze rond in de omgeving van Marquette. Nu hebben ze het hele dorp als territorium in bezit genomen. Overal waar bomen staan, zijn ze luid krijsend te horen. Echte druktemakers, die met elkaar krijgertje spelen.

Half Juli, de juiste datum weet ik niet meer, zag ik vanuit mijn tuin een aantal vogels vrij hoog in de lucht rondzweven. Eerst dacht ik meeuwen. Toen ik beter keek, zag ik twee grote exemplaren daartussen. Ja, toch, het waren twee Ooievaars, die statig rondzweefden tussen de meeuwen. Gestrekte halzen, duidelijk zichtbare witte vleugelband, brede lange vleugels. Waartoe zweefden ze daar rond? Voedsel. Vermoedelijk vliegende mieren. Een heerlijke snack voor de Kok- en Zilvermeeuwen. Zouden de Ooievaars ze ook te pakken kunnen krijgen met hun lange snavels? Korte tijd later waren ze weer verdwenen in westelijke richting.

Ook Gierzwaluwen gieren regelmatig over mijn huis. In kleine wisselende aantallen tot ze eind juli verdwijnen in zuidelijke richting. Een fascinerend gezicht die snelle cirkelvormige zwarte vogels. Rustiger aan doen de Blauwe Reigers het bij hun nesten in het Marquette Bos. Op 6 nesten wordt er gebroed hoog in de bomen, vrij dicht bij de weg. Kennelijk hindert

verkeer vogels niet. Eksters bouwen hun nesten vlak aan de weg, bijvoorbeeld in de bomen langs de Mozartstraat. Torenavalken staan te bidden vlak bij stoplichten op een drukke weg. Iedere dag zijn er grote groepen Kauwtjes, die onrustig rondvliegen van de populieren bij de Vivaldistraat naar de toren van de Laurentius kerk. Vandaar hun tweede naam Torenkraai. Als ze genoeg hebben van dit traject verdwijnen ze in de richting van het Marquette Bos. Zijn het gewoontedieren? Is het een vertrouwd gebied? Vinden ze daar hun voedsel? Of...?

Een vreemde verschijning in onze buurt zonder sloten of grote waterpartijen is de Blauwe Reiger. Hij of zij betreft, na wat rondvliegen, een schoorsteen of een dakvorst. Staat daar een tijdje te koekeloeren en verdwijnt dan tussen de huizen. Ik vermoed dat iemand een leuk vijvertje met leuke visjes heeft, die niet voor de consumptie van een reiger zijn.

Soms komen er vreemde bezoekers in kleine tuintjes. Zo verscheen er op het muurtje van de tuin van mijn zoon een jonge Sperwer, die daar ten aan schouwen van de familie, achter glas in de erker, goed bekeken kon worden. Hij zat daar 20 minuten uit te rusten en om zich heen te kijken. Zou hij hierheen gevlucht zijn om te ontkomen aan een stel achtervolgende kraaien?

Op de warme dagen in juli kreeg ik steeds bezoek van 3 Turkse Tortels. Niets bijzonders eigenlijk, want de afgelopen winter hadden ze dankbaar gebruik gemaakt van mijn voedertafel. Nu ik niet meer voer, komen ze toch even langs. Lopen rond door de tuin en vertrekken dan weer. Zelfs de keuken werd geïnspecteerd, toen de keukendeur openstond en ik daar niet aanwezig was. Toch wel vasthoudend, die aandoenlijke duifjes.

Lekker uit de wind

Huub Huneker

Een klein en heel leuk onderzoekje.

18 februari 2013, circa 10.00 uur.

De bedrijfstelefoon rinkelt. Een collega uit het gemeentehuis belt en meldt mij dat er voor de hoofdingang van de Hervormde Kerk steeds veren liggen, en dat het straatwerk bedekt is met poepspettters. Of ik effe wil

kijken wat daar aan de hand is. Het gaat om de middeleeuwse kerk, waarvan de toren in het bezit en beheer is van de gemeente Heemskerk, vandaar. Degene die aan de bel heeft getrokken is een man die jarenlang elke dag op de begraafplaats komt, wat onderhoud verricht, en mensen die wat weten willen over kerk en dodenakker historisch verantwoord te woord staat. Een super-vrijwilliger dus. Des middags ben ik ter plekke en vind meteen 2 linkervleugels en 1 rechtervleugel van een kievit, 2 vleugels gekoppeld door botten en pezen van een Goudplevier, een kop en veren van een Kauw en meerdere veren van een Houtduif en een Turkse Tortel. Zo! En dat op het kerkterrein met begraafplaats. Het is hier eng, het is hier spooky, de dood gluurt hier om een hoekje. Dit is het werk van een Havik of Slechtvalk, besluit ik.

Op 19 en 20 feb. ben ik overdag enkele keren langs de toren gereden om de precieze soort vast te stellen. Dat lukte die dagen niet, maar wel op 21/02. Daar zat ze, pontificaal op een nis in de dikke torenmuur. Een adult vrouwtje Slechtvalk met haar fijn gebandeerde, brede bast.

Op 22/02 ben ik de toren ingegaan om haar zitplaats te bekijken. Vier lange trappen voeren naar de verdieping waar ik moet zijn, en de vloer daar ligt bezaaid met veren! Er bevindt zich een luikje waardoor, met een ingenieus systeem, een vlaggenmast naar buiten kan worden gerold op momenten dat er iets te vlaggen valt. Ik open het luikje en ontwaar de plukplaats. Wow, wat een beeld. Een plateau van 40x60cm met daarop veren in allerlei maten van diverse vogelsoorten; een kop van een duif, een poot van een Houtsnip en een kaalgevreten nek van een Kauw. Tussen luikje en torenmuur zit aan beide zijden een kier, wat verklaart dat in de toren op de vloer zoveel veren liggen. Die snorren door de om de toren blazende wind naar binnen.

Benieuwd ben ik natuurlijk hoe het hier in elkaar zit en verder gaat, dus kom ik zo vaak als ik kan.

23/02 zaterdag, 13.45 - 14.45 uur

De valk plukt een Ekster. Geïnteresseerden laat ik door de telescoop kijken. De reacties zijn erg leuk. De leukste was van een mevrouw: "Dit zie ik soms op Discofferie en nou zie ik ut lijf in Heemscherruk, geweldig!". En ze tuurt vervolgens onafgebroken nog een aantal minuten door het vergrotingsapparaat.

28/02, 8.30 uur

De valk plukt een Houtsnip. Ik sta aan de voet van de toren, kijk omhoog en zie de veren wegddwarrelen. 's Middags zie ik er een aantal liggen op het tapijt in de plaatselijke fotozaak, 50 meter verwijderd van de toren.

4/03, 7.20 uur

Ze plukt een Kauw. Voor de kerkdeur ligt de bebloede kop.

5/03, 7.20 uur

Ze plukt een Turkse Tortel. Op deze dag vond er in het gemeentehuis een gesprek plaats met hoofd Groenvoorziening (een man met een groot hart voor de natuur), de ambtenaar die mij belde, een zeer geïnteresseerde andere ambtenaar, en ik. Onderwerp: 'Wat te doen als de slechtvalk blijft en eventueel gaat broeden?'. Het platform is er groot genoeg voor. Er werd besloten om niet te vlaggen als de valk er op koningsdag en op de nationale dodenherdenking en bevrijdingsdag nog zou zitten. Het Comité 4/5 mei stemde hier volledig mee in, en ook Zijne Koninklijke Hoogheid had zijn Koninklijke Goedkeuring gegeven. Het gaat immers om een bij de wet beschermde vogelsoort. Op het moment dat er sprake zou zijn van een paar dat over zou gaan tot broeden zouden we de pers inlichten. Eerder niet. Erg prettig om van de gemeente volledige medewerking te krijgen!

6/03, 7.20 uur

Ze plukt een Duif.

7/03

Driemaal was ik er overdag en zag er geen valk. Om 18.50 uur zag ik haar op het platform zitten er werd het mij duidelijk dat ze hier slaapt. En dat snap ik ook wel. Langdurig blies de wind in januari, februari en maart vanuit het noordoosten. Iedereen zeurde erover en de weermannen- en vrouwen kregen dreigmails. Het platform is op het westen gericht. De valk zit daar dus ideaal: ze plukt haar prooi (niet gestoord door jengelende vogels) uit de wind en ze slaapt er uit de wind.

12/03, 20.50 uur

Het slapen hier wordt bevestigd. De valk zit op het plateau, met de kop in de rugveren/vleugelboeg en de borstveren dik uitgezet. Dat is allemaal goed te zien omdat de toren in de schijnwerpers staat.

Op 15/03 stond ik om 9.00 uur met mijn hielen tegen de kerkdeur. Boven mij zat de Slechtvalk een Turkse Tortel te plukken. De wind nam de veren tot zich. Ik volgde een grote slagpen. Naar rechts en naar links, omhoog en omlaag ging die. En weer omhoog. Er kwamen 5 Kokmeeuwen richting toren gevlogen. Eén van de Kokmeeuwen ving de pen, liet die even door de snavel gaan, merkte dat het niets eetbaars was en liet de veer weer over aan de wind. En daar stond ik. Smeltend van verbazing.

In 49 dagen (van 22 feb t/m 11 apr) heb ik 10 keer een ochtendbezoek gebracht. Steeds op hetzelfde tijdstip; 7.15 uur op weg naar mijn werk. 7 maal trof ik haar prooiplukkend. Slechtvalken jagen onder andere in de schemering. 4 keer ben ik in de loop van de dag geweest, 11 keer 's avonds in donker om slapen vast te stellen, en heb ik 14 keer het plukplateau bezocht. Wat die laatste controle betreft: 49 (dagen) gedeeld door 14 (controles) = om de 3½ dag controle. Ik zal daardoor een enkele prooi gemist hebben. De prooi lijst is als volgt: Kievit: 3; Goudplevier: 2; Turkse Tortel: 2; Houtduif: 2; Kauw: 5; Ekster: 1; Houtsnip: 2; Postduif: 3; Kluut: 2; Watersnip: 2; Merel: 4; Dodaars: 1; Waterhoen: 2. Opgeteld 31 prooien van 18 feb tot en met 8 apr (50 dagen).

Driemaal zag ik het volgende: een bepaalde dag lag er op het plukplatform een volledige, gave en onaangevreten prooi, die 2 dagen later nagenoeg helemaal opgegeten was. In de periode dat de Slechtvalk aanwezig was werd ze omringd door voedsel: standvogels, wintergasten en doortrekkers. Het zal haar niet al te veel moeite hebben gekost prooi te vangen, gezien die onaangevreten exemplaren. Wat de prooikeuze betreft heeft ze gejaagd in stedelijk gebied, weiland en waarschijnlijk het Noorderveld (Noordermaatweg Heemskerk), daar waar onder andere Kluten broeden.

Toen ik op 2 april om 12.00 uur bij de toren was, plukte de valk een Postduif. Voor de toren vond ik tot mijn verrassing een grote slagpen van een Sperwer. Het zal toch niet Mijn hart maakte een sprongetje. Ik de toren in, opende ongeduldig het luikje met de verwachting een geplukte Sperwer te zien liggen. Maar die lag er niet. Niet één veertje. Ik snapte er niks van. Een paar dagen later kwam de aap uit de mouw. Harry Beentjes, lid van de roofvogelwerkgroep, had die pen daar een dag eerder neergelegd. Met open ogen was ik erin gelopen. Compliment Harry!

Op 10 april was de wind om. Uit het zuidwesten blies die nu, gepaard gaand met regen. Na al die droge weken zag het er op het plukplateau erg

goor uit. Alle veren zaten aan elkaar geplakt en het stonk veel meer dan alle keren daarvoor. Op 11 april zag ik de Slechtvalk om 7.15 uur voor de laatste keer op haar vaste plek. Op 12 en 15 april geen nieuwe prooiresten meer. De valk was vertrokken, hoogstwaarschijnlijk naar Scandinavië. Het is bekend dat Slechtvalken in twee dagen van het overwinteringsgebied naar het broedgebied kunnen vliegen. Met wind in de rug heeft ze dat gedaan. Tot volgend jaar? Zal ze haar plukplaats trouw blijven? We zullen zien.

Ongestoord kon er eind april en begin mei 2013 in Heemskerk vanuit de oude toren gevlagd worden.

Weekendexcursie naar Drenthe, 31 mei t/m 2 juni 2013.

Martine Kamminga en Huub Huneker

Vrijdag 30 mei

Martine Kamminga

“Kom op”, zegt Huub, “we springen in de auto’s en gaan vogelen!” Het is vrijdag 30 mei. Na een rit van twee uur bij prachtig zonnig en warm weer, zijn we om ‘n uur of één aangekomen bij ‘Boscamping Appelscha’, waar we met zijn veertien een weekend slapen in een groepsaccommodatie. De mannen in een slaapzaal, de vrouwen (drie in getal) riant in een eigen slaapzaaltje ernaast. En dan nog een apart kamertje voor een enkele snurker ☺. Het accent van het weekend zal liggen op het Fochteloërveen, waar een knappe kolonie Kraanvogels huist, en nog veel andere soorten interessante vogels.

We gooien onze tassen in het halletje van het verblijf, eten hap-snap een paar boterhammen en drinken wat aan de picknicktafel. Na een korte uiteenzetting door Huub over de te rijden route, gaan we op pad naar de oostkant van het Fochteloërveen, ter hoogte van Hoogersmilde, op de grens tussen natuur- en agrarisch gebied. Direct horen we al het gezang van een Zwartkop, met op de achtergrond het gezang van vele Vinken in het bos. Dichtbij het bospad ontdekken we een nest van een Grote Bonte Specht. De ouders vliegen af en aan. Elke keer als ze net binnen zijn, zwelt het geroep van de jongen even aan. Daar vlakbij is een lage boom,

waar we een Gekraagde Roodstaart horen. Maar hoe we ook kijken, we zien hem niet.

We komen langs een veld met Veenpluis en Pijpestrootje. Links van ons ligt het Grote Veen. In een berk zit een Boompieper zich te poetsen en in het ruige land rechts van ons vliegt een Roodborsttapuit heen en weer. Ineens vliegen er vanuit de sloot naast ons twee Kneutjes op, en op een zandhoopje zit een paartje Geelgorzen. Over `het veld vliegen twee Boerenzwaluwen. Ja, nu wordt het echt lente, na een lang koud voorjaar. Alles staat nu veel later in bloei dan andere jaren. Op het pad bloeit Zilverschoon.

Er staat een behoorlijk stevige wind, dus we pauzeren even op een plekje in de luwte, waar Hans een Grasmus ziet, en de anderen, op een ander plekje, een Buizerd zien overvliegen. Eénmaal verder op onze wandeling zien we op een zijpad een Roodborsttapuit fourageren op de voorgrond, en op de achtergrond zit een Grote Lijster! Waar zie je die nog tegenwoordig? Om het feest compleet te maken, zien we in het veld ook nog een Ree. En dan is de dag nog niet om ... 's Avonds verzorgen Renie, Marian en Huub een maaltijd voor ons met soep, stokbrood, allerlei soorten kaas en vleeswaren en een ruime keuze aan vla-toetjes. Daarna wordt er afgewassen in de vaatwasser, waarvan wij even moeten uitvinden hoe die werkt.

In de avond rijden we naar het noordelijk deel van het Aekingerzand, een onderdeel van het Drents-Friesche Wold, waar in het midden een grote zandverstuiving ligt. Wij zitten een beetje aan de rand, in het dennenbos. We gaan Nachtzwaluwen spotten. Het koelt aardig af, nu de zon weg is. Op de tak van een kronkelige berk kunnen we mooi de voedselvluchtjes van de Bonte Vliegenvanger bekijken. Verderop zien we op het pad een laag boomstronkje waar stukjes vanaf vliegen. En ja! Daar verschijnt het roodgestipte kopje van een vrouwtje Zwarte Specht er boven uit! Ze zit zich uitgebreid tegoed te doen aan de mieren in het vermolmd stuk hout. Ademloos staan veertien mensen dit tafereeltje gade te slaan. Mevrouw hakt en eet ongestoord verder, tot ze verzadigd is en in de bossen verdwijnt. Nu kunnen wij de stobbe goed bekijken. Hij zit vol mieren-gangen, uitgeknaagd in de lengte-nerven van het hout.

Om 10 voor 9 exact meent iemand héél even het ratelende geluid van een Nachtzwaluw te horen. Het zal nog zeker tot de schemering duren voor ze

daadwerkelijk hun opwachting zullen maken. In die tussentijd horen we een Geelgors zeuren, een Boompieper piepen en ook de Grasmus komt af en toe even langs.

Ineens vliegt er een Houtsnip over. Huub ziet hem het eerst. Tot twee keer toe laat hij zich zien. Dan eindelijk: een Nachtzwaluw ... Betoverend, dat zachte geratel in de verte. En dan nog één, nog verder weg. Ze wisselen elkaar af. Dan: "Gwiek!" Dat is een vliegende. Renie haalt zijn I-podje te voorschijn en gaat de natuur een handje helpen door ze dichterbij te lokken. Bij de tweede poging is het raak. Een Nachtzwaluw vliegt rakelings boven onze hoofden langs, gaat even zitten in een berk, en vliegt weer over! Geweldig! De kers op de taart van deze mooie dag.

Inmiddels is het helemaal donker geworden en tevreden zoeken we onze stapelbedden op.

Zaterdag 1 juni

Martine Kamminga

Het is een koude nacht geweest. De dames hebben in ieder geval even de verwarming aan moeten zetten. Tijdens het ontbijt komen allerhande zelf meegebrachte soorten broodbeleg op tafel. Ons groepsverblijf heeft een keuken, borden, bestek en kale bedden, maar de rest hebben we zelf moeten meenemen, tot keukendoeken aan toe. Maar dat maakt het lekker goedkoop en vele handen maken licht werk. Er wordt afgewassen, en Renie en Marian wijden zich zorgvuldig aan hun taak als thermoskannenvuller. Dat hete water zullen we nodig hebben, die dag. Het is koud, winderig en bewolkt. We gaan over het Fochteloërveen wandelen.

's Morgens vroeg hebben enkelen van ons bij het Groepsverblijf al de Zomertortel gehoord. Onderweg naar het Fochteloërveen spotten we Huis-mussen, Roeken, Boerenzwaluwen, Zwarte Kraaien en de eeuwige Nijl-ganzen. Op onze wandeling naar de grote kijkhut zien we veel smidses van de Zwarte Specht, hoopjes uitgehakt hout uit de bomen. Huub vindt de veer van een Bosuil. Er zingt een Boomkruipertje en een Roodborst. In de toren hebben we een prachtig uitzicht over het veen. Het is een luxe kijkhut, met een glasplaat tegen de wind. Jammer genoeg kan een kleiner iemand niet met zijn telescoop over de glasplaat heen kijken, daarvoor is hij te hoog. Maar je staat wel lekker beschermt. Veel vogels zien we niet op dit moment. Renie ziet een paar Wintertalingen in het water rond-

zwemmen. De bewolkte lucht geeft het landschap een sfeer van oer, van mystiek. Je ziet horizontale lijnen van grijsgroen, van het bos, overlopend in het grijsbruin van het land, en het grijsblauw van de waterpartijen. Daartussen tekenen zich de ijle witte pluimpjes van het Veenpluis zich af, zachtjes deinend in de wind, als kleine elfjes die ... **"Kraanvogels!"** roept Huub. We zijn weer bij de les. "Waarwaarwaar?" "Bij dat pyramidevormige dennetje." "Welk pyramidevormige dennetje, Huub??" Na enige moeite kunnen we inderdaad twee Kraanvogels zien. Heel in de verte, een volwassene met jong. Knap, Huub!

Als we na een poosje de kijkhut weer verlaten, horen we een Gekraagde Roodstaart zingen boven de hut. Bij de parkeerplaats aan het begin van het gebied ontdekken we een Boomklever in een nestkast. De moeder vliegt af en aan, en af en toe gooit ze een poeppropje naar buiten. Ordnung muss sein. Op het dak van een woonhuis aan het weggetje zitten een Spreeuw en een Witte Kwikstaart. We horen een Grasmus en later kunnen we uitgebreid een Bonte Vliegenvanger horen en zien. Het eerste deel van zijn zangetje heeft wel wat van dat van een Grasmus. In de verte vliegen 7 Wulpen over. We horen een galmend geluid. Kraanvogels? Nee ... Canadese Ganzen. Potvr.

We rijden over een recht weggetje naar een ander stuk van het Veen. Tussendoor houden we even halt, maar zien niets. Net als de anderen weg zijn en wij in de laatste auto stappen, ontdekt één van ons een paar roodgekroonde koppies boven het riet. Met lange halzen. Dus tòch! Snel de anderen gewaarschuwd, die al bij een vlondertje staan te koekeloeren. Pijlsnel rijden ze even terug om ook, nu heel duidelijk, twee puntgave Kraanvogels te bewonderen. Daar ziet Marian nog als eerste wat Slob- en wat Krakeenden in het water voor het riet. Bij het vlondertje, aan de overkant, lopen twee Kleine Plevieren te fourageren op het landje. Verder zwemmen er twee paar Kuifeenden rond en een Meerkoet. Een Dodaars heeft er een nest. Verder worden we vanaf het water overal aangestaard door Groene Kikkers, die met hun gekwaak de lente inluiden.

Dan begint onze wandeling over het Veen. Vanaf een eilandje vliegt een hele kolonie Kokmeeuwen op. Links vliegt een Bruine Kiekendief en vlakbij duikt een Geoorde Fuut steeds op en weer onder. Hij verplaatst zich naar achteren, het veilige riet in. Heel kort meent Huub even de Boomleeuwerik te horen, maar met dit koude weer toont die zich niet in de stemming voor meer gezang. We zien veel Paapjes onderweg. Twee jaar geleden heeft

het bestand aan Paapjes een grote klap gehad, met name in het oostelijk deel van het gebied. In april 2011 heeft daar een grote brand gewoed. Veel heidestruiken zijn er verwoest en daar kwam Pijpestrootje voor in de plaats. Geen aantrekkelijke vegetatie voor die vogeltjes. Daar zijn ze dus verdwenen. Maar in het stuk waar wij lopen, merken we daar niks van. Huub, die een beetje achteraan loopt, roept ons. Er zit een Blauwborst in een laag bosje, in het water. Renie lokt hem met zijn l-pod en het beestje komt zowaar poolshoogte nemen. We kunnen hem prachtig bekijken. Hij vliegt een paar keer heen en weer, en verdwijnt dan weer in het gebladerte. Verderop zien we een paartje Kneutjes. Het mannetje heeft een ongekend mooie karmozijnrode borst. Zelden zo mooi waargenomen.

We leren het verschil te zien tussen Wollegras en Veenpluis. Bij Veenpluis zit er één bloem aan de top van de stengel. Bij Wollegras zitten de bloemen aan de rand van de stengel. Is het er één, dan is het één-arig. Zijn het er drie, dan is het ... juist. Weer wat geleerd! Hans slentert vaak een beetje achter de groep aan. Maar let op, het levert altijd weer een prachtige waarneming op. Net als Huub de groep een beetje tot spoed wil manen, omdat het toch behoorlijk koud is, zien Hans, en hijzelf, een mannetje Grauwe Kiekendief vliegen. Schitterend! Laag vliegt hij over het land, opstijgend, zwenkend. Hij is slank, valkachtig van postuur en hij heeft donkere polsvlekken boven- en onderop zijn vleugels. Zijn grijze delen zijn niet egaal, zoals bij de Blauwe Kiek, maar enigszins gebandeerd. Voor velen van ons is dit de eerste Grauwe die we van ons leven zien.

Aan het eind van de wandeling zien we ook de Bruine Kiekendief weer, een vrouwtje, die de troep Kokmeeuwen andermaal de stuipen op het lijf jaagt. Als afsluiter zien we drie Kraanvogels in de verte neerstrijken en geeft een Watersnip ineens acte de présence door een territoriumvlucht boven onze hoofden uit te voeren! Op de grond roept hij 'Tik Tek Tik Tek'. In zijn duikvlucht spreidt hij zijn staartveren uit en laat de lucht er met een Woewoewoe-geluid doorheen gaan. Door de harde wind kunnen de meesten van ons dat echter slecht horen.

Laat in de middag, als we terug zijn bij de Boscamping, klaart het weer op. De zon gaat schijnen. Renie en Huub halen Chinese maaltijden en we genieten van de verscheidenheid aan smaken. Er blijft nog heel wat over, wat de volgende dag onder de liefhebbers zal worden verdeeld. 's Avonds doen we nog een wandeling door het bos rond de camping. Heel mooi, maar de vogels houden zich nu rustig. Hierover dus geen bijzonderheden.

Jan Zweeris vertelt ons wel een interessant verhaal over de geschiedenis van de schapenhouderij in het gebied. Verder is het mooi geweest voor vandaag. Morgen neemt Huub de verslaglegging voor zijn rekening.

Zondag 2 juni

Huub Huneker

Weersomslag. Het was deze ochtend zonovergoten met wind uit het noordwesten; fris op de vlakke, warm in de luwte. Langs de Fochtelooerveenweg staat het informatiecentrum van Natuurmonumenten. Daar de auto's geparkeerd. Statieven met telescopen eruit, rugzakken met vogelgidsen en koek-en-zopie eruit, en lopen. Hoewel, vogelen en lopen gaan niet samen. Vogelen is slenteren. De een ziet dit, de ander hoort dat. Vogelen is net als winkelen; het schiet niet op en het is erg vermoeiend. Maar het leverde wel van alles en nog wat op: in de begroeiing rond het informatiecentrum een volop zingende Spotvogel, de liefde bedrijvende Vinken, zingende Geelgors, Grasmus, Putter, Kneu, Tuinfluiter en 4 verschillende Veldleeuweriken. Van het zonnige weer maakten ook de roofvogels gebruik. Vijf cirkelende Buizerds, vrouw Bruine Kiek en een Havik. In tien minuten tijd meer roofvogels dan de hele zaterdag.

De route naar het zogenaamde Kleine Veer leverde veel op: een paar Bergeenden, twee mannetjes en één vrouwtje Zomertaling, twee Reeën, een paar Krakeend, drie Lepelaars, een mannetje Blauwborst en een kleine Kokmeeuwen kolonie. Langs een zonbeschenen bomenrand joegen twee Boomvalken op Noordse Witsnuitlibellen. Vele tientallen van deze dieren vielen ten prooi. Tot in detail genoten wij van deze libellen, die op van alles en nog wat zaten te zonnen. **En dan**, zo volledig plotseling, kwamen er laag zes volwassen Kraanvogels langs ons gevlogen. In dat prachtige licht!! Wat een beeld op je netvlies laat dat toch achter!

Het wandelingetje dat wij hier maakten was niet meer dan twee kilometer van lengte, maar wat een rijkdom aan natuur zagen wij hier.

We verlieten het Fochtelooerveen en reden naar Diependal, een mooi gebied ten zuidoosten van Smilde. Vanuit de hoge vogelkijkhut zagen wij drie Roodhalsfuten. Dé plek in Nederland waar deze soort als broedvogel voorkomt. Aan de rand van het meer Diependal zagen we vanachter een waarnemings scherm: 18 Slobeenden, 15 Kuifeenden, 8 Tafeleenden, 8 Krakeenden waarvan 1 paar met 6 jongen, 20 Knobbelswanen, 4 Futen, 5

Geoorde Futen, 3 Scholeksters, 1 Zwarte Stern. Gefloten werd er door een Tuinfluiter, een Zwartkop en een Grasmus. Scherp gefloten werd er door Hans Stapersma, die ons attendeerde op een langsvliegende Visarend. En daarmee zat dit succesvolle, mooie, relaxte en gezellige weekend erop.



Boomvalk

Foto: Jan van Leeuwen

Excursie naar de Zouweboezem, 15-6-2013

Jan Zweeris

Met 7 vogelaars reden we om 6 uur naar ons doel bij Lexmond en Ameide. De eerste locatie was de dijkweg, Zouwedijk, met aan de ene kant een uitgestrekt rietmoeras en aan de andere kant, weilanden met aan de dijk

boerderijen. Een prachtig landelijk gebied met veel vogelsoorten. We werden bij aankomst al direct begroet door overvliegende Purperreigers. Zij produceerden minder rauwe geluiden dan hun Blauwe soortgenoten. Voortdurend vlogen er Purpers van het broedgebied naar de weilanden om voedsel te zoeken. De nesten waren onzichtbaar in het rietmoeras verborgen. Met hun lange gestrekte nekken schreden ze langs de sloten. Gespannen zoekend naar een vis, kikker, salamander, mol, of andere prooi. De dolkachtige snavel omlaag gericht om het slachtoffer te spietsen. Statige moordenaars eigenlijk in een roestbruin pak met zwarte en grijze strepen. In de weilanden waren ook nog andere dieren te zien. Veel Kieviten dartelden rond of waren aan het foerageren. Een Boomvalk werd achtervolgd en belaagd door een groepje Kautjes en ontvluchtte snel het onveilige gebied. Hazen renden achter elkaar en de vrouwtjes. In de populieren, fruitbomen en wilgen bij de boerderijen hoorden en zagen we allerlei zangers: Boomkruiper, Ringmus, Gewone Mus, Tjiftjaf, om er maar een paar te noemen. Ook vanuit het riet aan de overkant klonk allerlei gezang. Een Rietgors boven in een rietstengel liet zijn eentonig riedeltje horen. Een goed versholene Kleine Karekiet bracht het er beter van af. Helaas was er geen Grote. Een Rietzanger enz. Alleen werden we af en toe belaagd door voorbijracende auto's. We verlieten deze plek, terwijl de Zwarte Sterns nog steeds vlak over het riet buitelden om insecten te happen.

De tweede locatie lag achter het rietmoeras bij een ander dijkje. Daar gingen we heen voor de broedplaatsen van de Zwarte Sterns. Op de picknickplek werden we gestoord door een plensbui van een kwartier. De schuilhut op wielen hield ons droog. Daarna over het smalle wandel/fietsdijkje naar de plassen met de broedvlotjes van de Zwarte Sterns tussen de velden met Geleplomp; broedend, baltsend, copulerend, vliegend, duikend naar insecten of een visje. Een levendig tafereel boven en op het water. Wat verder, in rustiger vaarwater, dobberde een Futenpaar met pyamajongen, al voederend. Een Meerkoet, ook met kleintjes, peddelde rond, waakzaam in de buurt van het veilige riet. In een andere pool zagen we tot onze verbazing een schildpad met een oranjerode kopstreep, zonnend op de oever. Van achter een kijkwand zagen we nog een paar Slobeenden slobberen en een Tureluur rondrennen, samen met een al even doenige Kleine of Bontbekplevier.

De derde locatie was een open veld met hier en daar een groepje struiken. Vanuit een kijkhut keken we uit over een drassig stuk grasland. Prima

geschikt voor de halfparasieten Moeraskartelblad en Grote Ratelaar. De eerste kleurde de groeiplek rozerood en de tweede zijn plek groengeel. Een mooi kleurig palet. De wind nam ondertussen sterk toe. In de verte zagen we groepen Aalscholvers, Zwarte Sterns en een vlucht Postduiven. Over een pad doorkruisten we het terrein. Tijdens een stop bij wat bosjes hoorden en zagen we Kneutjes. Vooral het mannetje liet zich bewonderen. Hoe meer de randen van de borstveren slijten, hoe roder ze worden. Rood kruintje en rode borst, althans bij het mannetje. Het dametje mag niet opvallen, dus geen rood. Een wolkje kleurige Putters dwarrelde in de sterke wind voorbij. Op de terugweg zagen we een vlinder zich opwarmen in de zon midden op het pad. Bont Zandoogje? Argusvlinder? Het bleek toch een Argusvlinder te zijn.

Huub bedankt voor deze excursie: weer genoten van al wat de natuur ons biedt, als je het maar hoort en ziet !

Nachtzwaluwenexcursie, vrijdag 19-7-2013

Marian van Leeuwen

Nu we zoveel zwoele zomeravonden hebben, was het tijd voor de beloofde ad-hoc nachtzwaluwenexcursie. Op woensdag 17 juli op de e-mailkring gezet en vrijdag 19 juli om 21.00 uur verzamelen bij de PWN parkeerplaats bij Bergen aan Zee. Het werd geen dringen ter plekke: Arend de Jong als excursieleider en mijn persoontje als deelneemster. En zo kwamen de twee vouwfietsen in de auto van pas! Het werd een persoonlijke begeleiding van Arend inclusief fiets!

Het doel was het Groot Ganzenveld aan de Wilhelminalaan waar deze vogels al jaren voorkomen maar de vraag was of ze er, na de branden, nog of weer zouden zijn. Volgens meldingen op waarneming.nl wel. We zetten ons op het aloude bankje om het snorren af te wachten en te genieten van de stilte en de prachtige zonsondergang. Deze plek is een van de stilste plekken van Noord Holland. Er kwamen nog twee jeugdige belangstellenden meegenieten. En ja hoor.....de Nachtzwaluwen lieten zich horen, het mysterieuze snorren begon. Eén liet zich even zien tegen de lucht door omhoog te komen om een insect te vangen. Verder moesten we het met de geluiden en de zang doen. Het ratelend snorren in twee versnellingen was goed te horen en ook de roep; een sonoor KrruIET. We

hebben er zeker drie waargenomen. De bijna volle maan maakte de avondsfeer compleet.

Op de terugweg hebben we nog op de plek bij de grensvlakte geluisterd, bij aankomst werd er even één gehoord maar verder bleef het stil. Vorig jaar zijn ze daar goed gezien en gehoord. Tijdens zijn verkenningen, vooraf aan deze excursie, had Arend ze hier ook gehoord en nog een vlakbij de PWN parkeerplaats bij Bergen aan Zee. Dat brengt de stand van voorkomen op, misschien, drie plekken in dit duingebied. Voldaan keerden we huiswaarts.

Excursie 'Lachsterns', Kop van Noord-Holland, 15-8-2013

Arend de Jong

De excursiecommissie had mij gevraagd deze (ad-hoc, avond-) excursie te leiden. Besloten werd om de excursie rond half 6 in Heiloo te laten starten. We hadden 2 auto's met ieder 5 personen gevuld.

Bij aankomst bij de Camping 'de Volharding', Grote Sloot 458, Oudesluis, hebben we langdurig staan kijken op het ondergelopen veldje achter de camping naar Watersnippen, Groenpootruiter, vele Kemphanen, Oeverloper, Tureluur, Kleine Plevier, Witgat en 2 Lachsterns die daar zaten. Een Sperwer kwam over, die direct aangevallen werd door een alarmerende Groenpootruiter. Een vrouwtje Pijlstaart vloog zomaar uit het niets over.

Daarna zijn we naar het vogelscherm bij het Amstelmeer gegaan, waar je over het Balgzand uitkijkt. Als eerste zagen we een Reuzenster en er vlogen twee Bruine Kiekendieven langs. Zo af en toe kwamen er ook Lachsterns langs gevlogen. We zijn even naar 'de Verzakking' gewandeld om daar een Grauwe Franjepoot waar te nemen. Na nog wat Kleine en Bonte Strandlopers te hebben gezien die vlakbij een groep Lepelaars zaten zijn we weer terug gewandeld naar het scherm en daar hadden vogelaars geteld hoeveel Lachsterns er op het Balgzand moesten zitten. Zij kwamen op 31 stuks. Al met al was het een excursie die een hoop mooie soorten heeft opgeleverd.

Excursie Kop van Noord-Holland, 24-8-2013

Hans Stapersma

Volgens een paar van de 7 deelnemers veel te vroeg, vertrokken we richting de kop van Noord-Holland. Het weerbericht beloofde een mooie warme dag en dat werd het ook ! Mijn voorbereiding een week eerder, de keuze voor licht in de rug en het tijdstip van hoogwater in Den Oever midden op de dag leidden tot een wat ongebruikelijke route. We startten met een aantal onder water gezette bollenveldjes langs de weg naar Den Helder. Staande op de rustige parallelweg, leverden die een groot aantal soorten op met ondermeer vele mooie Watersnippen, een Krombek en een Kleine Strandloper. De volgende stop, het Dijkgatsbos inclusief de kijkhut in het riet, viel een beetje tegen met wel een verre Roodhalsfuut als uitschieter. Ook vele mooie vlinders trouwens en nog 7 Gierzwaluwen. Den Oever bleek nog steeds bereikbaar ondanks de visserijdagen en was geweldig ! Aantallen en soorten ! Zwarte Sterns, Kluten, onwaarschijnlijke aantallen Wulpen, Grutto's en Rosse Grutto's, twee vrouwtjes Middelste Zaagbek en twee Regenwulpen. Een ogenschijnlijk zieltogende Zwarte Stern op een drijvende steiger hield de gemoederen lang bezig, maar het beest was op de terugweg wel gevlogen ! Ook zeer instructief was het om te zien dat bij hoog water de beesten met de kortste poten zo dicht tegen het riet van het schor zaten dat je ze maar zeer moeizaam kon zien; dan een "rand" Grutto's en Rosse Grutto's en het verst in het water de Wulpen. Bij het zakken van het water zag je dat alles uitwaaieren over het wad en onwaarschijnlijke aantallen Tureluurs zich daarbij voegen die daarvoor massaal hadden zitten rusten op de basalten pieren. Op het laatst een enorme sliert Lepelaars die dapper richting Texel vertrok maar toch oprak en ten dele in kleine groepjes weer terugkeerde naar de veilige havenpien. Een soort waarop iedereen gespitst was, Lachstern, is denk ik alleen door mij met zekerheid gezien. Het bleek onze schaamsoort te worden want ook een desperate poging op de terugweg bij een ondergelopen bollenveldje waar eerder die week Lachsterns gezien waren, leverde niets op; althans geen Lachstern. Maar drie Patrijzen, prachtige Gele Kwikstaarten en 2 Bosruiters waren prima compensatie ! Mijn teller bleek geëindigd op 150 km, 72 soorten en een heerlijke relaxte dag in goed gezelschap !

FENOLOGIE VWG MIDDEN -KENNEMERLAND 2013

Rien Burger

In de winter en de lente van dit jaar werden de volgende zomervogels voor het eerst gezien en standvogels voor het eerst gehoord.

Zomervogel	Gem'92-'95 en '99-'12	Datum 2013	Aantal. Locatie	Waarnemer
Blauwborst	27/3	11/4	1.NHD	JL
Boerenzw.	24/3	7/4	1.NHD	HS
Boompieper	25/3	2/4	2.NHD	TK
Boomvalk	27/4	-	-	-
Bosrietz.	8/5	21/5	1.NHD	DD
Braamsl.	16/4	2/4	1.NHD	TK
Fitis	24/3	12/4	1.NHD	TK
Fluiter	1/5	-	-	-
G.roodstaart	6/4	2/4	2.NHD	TK
Gele kwikst.	6/4	18/4	2.Limmen	DD
Gierzwaluw	22/4	29/4	5.Heiloo	TK
Grasmus	12/4	2/4	1.NHD	TK
Gr.vliegenv.	6/5	-	-	-
Gr.pootruiter	14/4	25/4	2.NHD	DD
Grutto	27/2	3/3	6.Heiloo	TK
Huiszwaluw	14/4	20/4	2.Limmen	DD
Kl.karekiet	1/5	12/5	2.Limmen	DD
Koekoek	18/4	19/4	1.NHD	DD
Lepelaar	4/3	19/3	3.Egm.	TK
Nachtegaal	9/4	11/4	1.NHD	JL
Oeverloper	26/4	-	-	-
Oeverzw.	13/4	-	-	-
Paapje	26/4	-	-	-
Regenwulp	17/4	17/4	1.Limmen	DD
Rietzanger	12/4	-	-	-
Roodborsttap	1/3	17/3	1.NHD	TK
Rosse grutto	25/4	9/3	3.Cas.	Waarneming.nl
Spotvogel	12/5	-	-	-
Sprinkh.z.	9/4	3/5	1.NHD	DD
Tapuit	23/3	16/4	3.Limmen	DD
Tijftjaf	11/3	27/3	1.Heiloo	TK
Tuinfluiter	25/4	21/5	1.NHD	DD
Visdief	9/4	12/4	4.Limmen	DD
Wielewaal	18/5			

Zomervogel	Gem'92-'95 en '99-'12	Datum 2013	Aantal Locatie	Waarnemer
Zomertaling	16/4	7/4	2.Limmen	DD
Zomertortel	25/4	-	-	-
Zw.roodst.	21/3	6/4	1.Velsen N.	TK
Zwartkop	1/4	12/4	2.Heiloo	TK
Standvogels	(eerste zang)			
Boomkruiper	15/1	25/1	1.Uitg.	ML
Boomleeuw.	17/2	5/3	1.Egm.B	JL
Glanskop	27/1	14/1	1.NHD	HS
Goudhaantje	13/2	-	-	-
Goudvink	27/2	2/4	2.NHD	TK
Graspieper	27/2	7/3	2.Limmen	DD
Groenling	2/2	24/1	1.Cas.	HS
Groene Specht	20/1	6/2	1.Limmen	DD
Gr.b.specht	16/1	1/3	2.Heemsk.	ML
Gr.lijster	15/2	25/2	1.NHD	DD
Heggenmus	7/1	2/1	1.Cas.	TK
Holenduif	3/3	1/3	1.Heemsk.	ML
Houtduif	23/1	6/2	1.Uitg.	ML
Huismus	2/2	2/2	1.Uitg.	ML
Kneu	23/3	11/4	5.NHD	TK
Koolmees	4/1	6/1	1.Cas.	HS
Merel	9/1	8/1	3.Limmen.	DD
Pimpelmees	1/1	1/1	1.Uitg.	ML
Putter	11/2	13/3	2.Heiloo	DD
Rietgors	5/3	27/3	3.NHD	DD
Ringmus	23/2	-	-	-
Turkse Tortel	10/1	1/1	1.Uitg..	ML
Veldleeuwerik	14/2	15/2	1.Uitg.	ML
Vink	3/2	17/2	1.Uitg.	ML
Witte kwikst.	25/2	8/3	2.Cas.	HS
Zanglijster	6/1	11/1	1.Cas.	HS
Zw.mees	23/2	-	-	-

Waarnemers: JL: Jan van Leeuwen, TK: Tjalling Kampstra, DD: Dick Dekker, ML: Marian van Leeuwen, MB: Rien Burger, HS: Hans Stapersma, Waarn.nl: Waarneming.nl.

Opmerking: Veel vogels zijn duidelijk later gearriveerd en de standvogels zijn vaak later gaan zingen. Dit heeft waarschijnlijk te maken met het koude voorjaar.

De Fitis, nr 1, 2013 (VWG Zuid-Kennemerland)

-Halverwege januari 2013 sloeg het weer in Nederland plotseling om van betrekkelijk zacht naar koud met vorst en sneeuw. Op de trektelpost Parnassia aan zee werd na deze weersomslag een geweldige “vorsttrek” geconstateerd. Naast Goudplevieren en Koperwieken kwamen er vooral Kramsvogels over. Op 15 januari werden er 4700 exemplaren geteld en na dat er weer sneeuw was gevallen op 20 januari zelfs ruim 11.000 stuks. In de periode van 14 tot 26 januari werden er op www.trektellen.nl bijna 50.000 overtrekkende Kramsvogels geteld. Uiteraard zaten hier wel dubbel tellingen bij, maar dat veel vogels voor de kou en de sneeuw op de vlucht sloegen, was wel zeker.

Sovon-Nieuws, nr 2, 16-7-2013

-In het kader van het onderzoeksproject Mosselwad dat de rol onderzoekt van de Scholeksters, Eidereenden en Zilvermeeuwen op de mosselbanken, zijn er in de Waddenzee drie camerapalen geplaatst. Het blijkt dat ook Slechtvalken graag gebruik maken van deze palen als plukplaats en uitzichtpunt. Uit de prooiresten die de twee afgelopen winters zijn verzameld, blijkt dat de Slechtvalk vooral Kanoetstrandlopers vangt. Er werden verrassenderwijs geen resten van de Bonte Strandloper gevonden en ook niet van Scholeksters en eenden. Meer informatie is te vinden op www.vimeo.com/mosselwad met een filmpje over de Slechtvalk.

-Wederom is de Blauwe Reiger dit jaar verder achteruit gegaan. Globaal is het aantal getelde vogels in de kolonies met 30% gedaald.

-In 2012 is het aantal broedgevallen van de Huiszwaluw ongeveer 10% lager geworden. Na de goede resultaten van de afgelopen jaren is dit opvallend. Vermoedelijk moet de oorzaak in de overwinteringgebieden worden gezocht. De resultaten van dit jaar moeten meer uitsluitsel geven.

Natura, KNNV

-Er worden steeds meer Halsbandparkieten in Nederland gezien. Deze hollenbroeder werd voor het eerst in 1968 in Den Haag broedend aangetroffen. Sindsdien zijn vooral de grote steden in de Randstad gekoloniseerd. Vandaar breiden zij zich steeds meer naar het oosten uit. Het totale aantal wordt momenteel op 12.000 geschat. In de winter hebben ze gemeenschappelijke slaapplekken en daardoor is het aantal vrij goed vast te stellen. Omdat ze hun hollen niet zelf kunnen maken, moeten ze die veroveren op andere hollenbroeders, waarbij er mogelijk sprake is van verdrijving.

WAARNEMINGEN IN HET WERKGEBIED

Leo Heemskerk

Dit waarnemingenoverzicht beslaat de periode van 1 april t/m 30 juni 2013. Het is kleine selectie van leuke waarnemingen uit het waarneming.nl archief en trektellen.nl. Alle waarnemingen zijn te lezen op waarneming.nl en trektellen.nl. Alle waarnemers worden hartelijk bedankt voor het invoeren van hun waarnemingen, ook al zijn de waarnemingen niet in dit overzicht verwerkt. Vragen over <http://www.waarneming.nl> kunnen gesteld worden aan info@waarneming.nl of eventueel aan ondergetekende. Mocht u vragen of opmerkingen hebben over dit overzicht mail dan naar leo@heemdijk.demon.nl of bel me op 0251-655222.

Roodkeelduiker

5 april zeetrek 777 -> Zuid 130 -> Noord Guido Keijl

Dodaars

6 april zeetrek 2 tp R. Altenburg, Lonnie Bregman; Guido Keijl 's middags

Geoorde Fuut

27 april 2 ex. NHD - Terrein Bakkum A.S v. Steensel. Vanaf 1 juni werden twee volwassen vogels gezien. Hans Schekkerman zag op 6 juni dat een vogel op een nestplatform zat. Uiteindelijk zijn er in Juli 4 jongen geboren

Jan van Gent

6 april zeetrek 96 tp R. Altenburg, Lonnie Bregman; Guido Keijl 's middags

Kuifaalscholver

De gehele periode een 2kj vogel bij de havens en sluizen van IJmuiden

Kleine Zilverreiger

6 mei 1 ex. Heemskerk - Waterberging Noorderveld Theo Admiraal, Carel de Vink beginnend zomerkleed (sierveren aan kop nog kort); bij af en toe opvliegen gele tenen aan zwarte poten te zien; snavel zwart; actief beestje

28 mei 1 ex. NHD - Terrein Heemskerk Rienk Slings overvliegend -> oost

Zwarte Ooievaar

13 juni 1 ex. NHD - Terrein Bakkum Guido Keijl Leek alsof 'ie was opgevlogen uit het terrein. Wapperde in vliegende storm tegen de wind in naar zuid, laag over het bos; overvliegend zuid

14 juni 1 ex. NHD - Terrein Bakkum Peter Mol, Rob Koeman, A.T. Dekker, TS van der Meer vogel kwam vanuit het noorden aanvliegen en ging vervolgens lange tijd heel goed zichtbaar op een dode boom aan de bosrand zitten. Vloog daarna richting ZW weg. Het zwart van de rug had nog een bruinige gloed. Verder een helder witte buik en een rode snavel en poten



Jan van Gent , 4-4-2013

Foto: Jasper Koster

Rotgans

13 april zeetrek 983 -> N H. Schekkerman, L. Bregman, Ruud Altenburg

Smient

6 april zeetrek 1721 -> N R. Altenburg, L. Bregman; Guido Keijl 's middags

13 april zeetrek 1113 -> N H. Schekkerman, L. Bregman, Ruud Altenburg

Zomertaling

1 april zeetrek 2 -> Noord Guido Keijl

5 april zeetrek 11 -> Noord Guido Keijl

Wintertaling

13 april zeetrek 414->N 16->Z H. Schekkerman, L. Bregman, R. Altenburg

Pijlstaart

8 april zeetrek 318 -> Noord Mark Res (vanaf 8:35), Lonnie Bregman

Slobeend

8 april zeetrek 142-> Noord Mark Res (vanaf 8:35), Lonnie Bregman

IJsend

6 april 2 adult zomerkleed -> N Castricum - Strand / Noordzee A. Leistikow

20 juni tussen de pieren van IJmuiden, vloog later naar zee Frank v Groen

Middelste Zaagbek

13 april zeetrek 113 -> N H. Schekkerman, L. Bregman, Ruud Altenburg

Grote Zaagbek

6 april zeetrek 5 tp R. Altenburg, Lonnie Bregman; Guido Keijl 's middags

Zwarte Wouw

8 april 1 ex. NHD - De Hoge Toren Joël Haasnoot 'boven zeereep' -> Z

14 april 1 ex. Beverwijk Mark Res Boven A9 overvliegend noordoost

20 april 1 ex. NHD - Soeckebacker Theo Admiraal Achterna gezeten door Zwarte Kraaien, die de aanwezige Buizerds met rust lieten! -> O

9 mei 1 ex. Velsen-Noord – Wijkeroogpark/Ind.terrein E. Polderman -> N

12 juni 1 ex. NHD Westerberg Bart Veenstra (foto op waarneming.nl)

Rode Wouw

13 april 1 ex. NHD - De Krim Natasja Nachbar overvliegend

19 juni 1 ex. Castricum Tycho Hoogstrate

28 juni 1 ex. NHD - Terrein Bakkum Luud Baas overvliegend

Slangenarend

10 juni 1 ex. Heemskerckduin e.o. Mark Res Onderweg naar mijn werk vanuit een ooghoek ontdekte ik op toen nog een behoorlijke grote afstand een buiten proportionele grote buizerd-achtige vogel waarbij mijn gedachte gelijk richting Slangenarend ging. Gelijk snorfiets omgedraaid tot vrijwel onder de vogel gereden die relatief laag vloog (ca.15 mtr). De volgende punten maakte het voor mij duidelijk dat het hier alleen om een Slangenarend kon gaan. De vogel was duidelijk te groot voor een buizerd en dat was ook duidelijk te zien t.o.v. de Storm- en Zilvermeeuwen die de vogel continu lastig vielen. Brede vleugels met vele lomere vleugelslag dan Buizerd waarbij de zeer brede vleugels continu schuin naar beneden stonden i.p.v. omhoog, relatief lange staart en de dikke grijze kop ook goed gezien. Verder geen tekening waargenomen i.v.m. het ontbreken van verrekijker maar was voor mij niet nodig (wist eigenlijk al vanaf de eerste seconde dat ik de vogel zag, dat het hier om een Slangenarend moest gaan); ben verder bekend met deze soort.

Visarend

5 april 1 ex. Bakkum Hans Schekkerman Vanaf mijn werkplek aan het zolderraam; achtervolgd door wat meeuwen. R. v Bemmelen stond op het station Castricum en zag deze vogel ook langzaam tegen de wind in -> NO

12 april 1 ex. NHD - Centrale Vlak e.o. Peter van de Berg

Kwartel

4 juni 1 ex. NHD - Zuidernollen Luc Knijnsberg opvliegend

8 juni 1 ex. NHD - Zuidernollen H. Schekkerman 'Vloog op voor mijn voeten, stil.'

Kraanvogel

3 april 6 ex. Heemskerkduin e.o. Piet Admiraal eindelijk! Er vlogen er minstens 6 maar door de takken heen kon ik het niet precies zien. Ben er nog achteraan gereden, maar niet meer gezien. Leuke tuinsoort overvliegend noord. Deze werden ook gezien door Cees de Vries, Herman van Oosten

1 mei 1 ex. Castricum Theo Baas Moederziel alleen in het weiland

2 mei 1 ex. Castricum (gemeente) Meerder waarnemers

3 mei 1 ex. Limmen - Limmerpolder Sander Tambach Leuke treinsort!

Theo Admiraal parmantig rondstappend in het weiland. Neem de Bleumerweg in Bakkum en kijk dan over de spoorlijn.

Griel

14 juni 1 ex. NHD - Russenduin / De Rellen Rienk Slings Verraste hem in een schraal mossig dalletje. Vloog zonder geluid op. Grote beige vogel met lange slanke vleugels met zwarte toppen en contrasterend witte plekken. Was zwaar in de rui (symmetrisch): kleine slagpennen en mogelijk ook binnenste grote. Vloog laag -> Noorderduin/IKIEF onbekend adult z.kleed

Kluut

8 april zeetrek 69 -> Noord Mark Res (vanaf 8:35), Lonnie Bregman

Strandplevier

4 april 1 ex. Door de branding naar Noord NHD - Terrein Bakkum Jasper Koster en Richard Notenboom (foto op waarneming.nl)

Kanoet

8 mei zeetrek 634 -> Noord Hans Schekkerman

Drieteenstrandloper

8 mei zeetrek 107 -> Noord Hans Schekkerman

Kemphaan

8 april zeetrek 2 -> Noord Mark Res (vanaf 8:35), Lonnie Bregman

Bokje

1 april zeetrek 1 -> Noord Guido Keijl

Wulp

8 april zeetrek 259 -> Noord Mark Res (vanaf 8:35), Lonnie Bregman

Poelruiter

28 mei 1 ex. NHD - Infiltratiegebied Richard Reijnders Samen met een Tureluur laag en strak naar Noord. Vooral vanachter gezien. Slag kleiner dan de Tureluur. Zeer lange poten en ver op rug doorlopende witte wig (voor mijn gevoel nog verder dan bij Groenpootruiter). Overvliegend noord

Kleine Jager

13 april zeetrek 3 -> Noord H. Schekkerman, L. Bregman, Ruud Altenburg

Zwartkopmeeuw

1 april zeetrek 2 -> Noord Guido Keijl

28 april zeetrek 1 -> Zuid Guido Keijl

Dwergmeeuw

13 april zeetrek 835 -> Noord Dwergmeeuwen aantal is ruwe gok: er hing een lange band foeragerende Dwergjes (max 500 tegelijk) en Stormmeeuwen voor de kust die zich langzaam noordwaarts verplaatsten; Dwergmeeuwen t.p. schatting, foerageerden heen en weer. Ook baltsend!

Hans Schekkerman, Lonnie Bregman, Ruud Altenburg

14 april zeetrek 78 -> Noord 1010 Z Hans Schekkerman en Guido Keijl

26 april zeetrek 1890 -> Noord 150 Z Hans Schekkerman

27 april zeetrek 1750 -> Noord Hans Schekkerman

Stormmeeuw

5 april zeetrek 149 -> Zuid 1255 -> Noord Guido Keijl

Dwergstern

6 april zeetrek 1 -> N R. Altenburg, L. Bregman; Guido Keijl 's middags

Witvleugelstern

7 mei zeetrek 5 -> Noord vlogen samen met Zwarte Sterns Pim de Nobel

Zwarte Zeekoet

20 april 1 ex. Castricum - Strand / Noordzee Hans Schekkerman Waren net gaan zitten voor een uurtje zeetrek. Guido Keijl ging alvast recht vooruit kijkend tellen, ik ging een scan maken om de lange band van (3400!) foeragerende Dwergmeeuwen op 500-600m voor de kust te tellen, ver rechts beginnend. Na een meeuwtje of 500, dus nog steeds een flink eind rechts, vloog ineens een kleine 'eendachtige' dicht achter de Dwergmeeuwenband laag over het water noordwaarts. Zag hem dus schuin van achteren. Formaat niet groter dan Kuifeend, gedrongen bouw, snelle vleugelslag. Lichaam en kop egaal chocolade/zwartbruin (in het directe zonlicht was goed te zien dat het niet pikzwart was), met aan de bovenzijde opvallende, ovaalronde volledig witte plekken op het midden van de armvleugels, en ook grotendeels witte ondervleugel. Vloog in rechte lijn door naar noord, jammer genoeg lukte het Guido niet hem op tijd op te pikken. Vogel was hoogstwaarschijnlijk niet voorlangs gevlogen, en ik had ook de indruk dat hij net was opgevlogen toen ik hem ontdekte, dus heeft vermoedelijk rechts t.p. gezeten. Kwartiertje later onvolwassen man Grote Zee-eend naar Z: duidelijk groter, met de witte plekken rechthoekig i.p.v. ovaal rond, en gepositioneerd aan achterrand vleugel; zag er heel anders uit. onbekend adult zomerkleed overvliegend noord

Zomertortel

6 april 1 ex. Baltsend NHD Terrein Egmond Rinus Dillerop

Engelse Kwikstaart

16 april 1 ex. Akersloot - Hempolder Bart Korf in groepje Gele Kwikken man adult zomerkleed

17 april 2 ex. Uitgeest - Dorregeesterpolder Lonnie Bregman Minstens 2 in een groep Gele Kwikken.

21 april meerdere exx gezien door meerdere waarnemers NHD – Infil.

26 april 1 ex. NHD - De Krim Maurice Tijm

Noordse Kwikstaart

28 mei 1 ex. NHD - Russenduin / De Rellen Rienk Slings

1 april 1 ex. NHD - De Krim Hans Schekkerman en andere waarnemers

3 april 2 ex. NHD - Infiltratiegebied Rinus Nieuwstad en Andreas Leistikow

4 april 1 ex. Heemskerk - Waterberging Noorderveld Rienk Slings man fouragerend

Waterspreeuw

3 april 1 ex. NHD - Terrein Bakkum Ria Schurer-Winnubst

Krekelzanger

27 mei 1 ex. NHD - Soeckebacker ontdekt door Hubert Kivit en hierna door vele andere waarnemers. Hubert: 'streepjes op borst, getekende onderstaartdekveren, zang exact gelijk aan die op mijn smartphone

Orpheusspotvogel

1 juni 1 ex. NHD - Terrein Heemskerk Ruud Altenburg man zingend

3 juni 1 ex. NHD - Terrein Heemskerk L. Bregman, H. Schekkerman
Gepaard met vrouw Spotvogel (handpenprojectie 90-100%) die nestmateriaal aandroeg. Mannetje heeft hpp ca 50-60%, bruinachtige poten, is vrij rijk geel van onder, groener van boven dan de vrouw, maar heeft wel een armpenbaan. Roep consequent een eentonige chatter ch-ch-ch-ch-ch als een opgewonden huismus, zingt weinig, steeds korte strofen 2-5 sec, in hoog tempo maar wel met typische spotvogel-uithaaltjes erin verweven. Beide vogels geregeld waargenomen t/m 5 juli, waarbij ook 1x voedseltransport naar mogelijke nestplaats. Dus waarschijnlijk broedgeval, maar niet succesvol.

Wielewaal

10 mei 1 ex. roepend NHD - Terrein Egmond Noor Mather

11 mei 1 ex. zingend NHD - Terrein Bakkum Hans Groot

26 mei 2 ex. roepend Noordhollands Duinreservaat - Geversduin Bianca Berkhout

3 juni 1 ex. zingend NHD - Berkenbosch Rienk Slings

9 juni 1 ex. Zingend Heemskerkerduin Rienk Slings

Grauwe Klauwier

19 mei 2 ex. NHD - Westerduinen Hans Schekkerman Twee mannen foeragerend op ca 100m van elkaar aan weerszijden van de Oldenborghweg, af en toe roepend contact houdend. Beide vogels ongeringd. man adult foeragerend

22 mei 1 ex. NHD - Verbrande Vlak Rienk Slings man onbekend

25 mei 1 ex. NHD - Reggers Hans Kuperus In Meidoorn, om 8.30 hier niet meer waargenomen.

27 mei 1 ex. NHD - Verbrande Vlak Rienk Slings mogelijk 2 klauwertjes



Grauwe Klauwier

Foto: Ruud Altenburg

Roek

27 april zeetrek 1 -> Noord Hans Schekkerman

Bonte Kraai

22 april 1 ex. NHD Geversduin Joël Haasnoot

Roodmus

2 juni 1 ex. NHD - Zuidernollen VRS Castricum Vangst door Jan Visser, Vrs Castricum. Ondanks de enigszins gesleten staartpennen met spitse

top, witachtige toppen aan (binnenste) middelste dekveren (kan ook voor >2kj volgens Svensson), en enigszins beperkt rood op wangen en bovendelen, blijkt dit een adulte man te zijn, in zijn 3e kalenderjaar. Hij was namelijk als eerstejaars geringd op 1 augustus 2011, op Helgoland, Duitsland. Commentaar van de ringer: de datum suggereert dat de vogel lokaal geboren is, maar dat is niet zeker. man derde kalenderjaar vangst 11 juni 1 ex. Wijk aan Zee - zuidoostelijk duingebied Tycho Hoogstrate en Luc Knijnsberg zingend

16 juni 2 ex. NHD - Leenscheuterwei Hans Schekkerman Een 2kj man, zonder rood, veel en gevarieerd zingend. Adulte vogel, met rode kruin en keel op korte afstand af en toe er tegenin zingend. Vloog ook minstens 1x naar zangpost van de ander waarna die een stukje opraste. man tweede kalenderjaar baltsend / zingend

17 juni 2 ex. NHD - Leenscheuterwei Ruud Altenburg zingend

18 juni 1 ex. NHD - Hazenduin TS v/d Meer Roodmus 1kj gevangen te VRS Castricum



Boomklever

Foto: Tim van der Meer

Dwerggors

15 mei 1 ex. NHD - Vogelduin Herman van Oosten Prachtig zeg! Op zang gevonden langs pad daarna meteen uit zicht, laag en onvindbaar foeragerend tussen duindoorns. Gelukkig even vrij voor de foto van Remco. Wat een diertje, op weg naar noordelijke bossen. Later niet meer gevonden. man zingend

Boomklever

Op 18 juni werd een Boomklever gevangen op VRS Castricum. Dit was pas de 2^{de} keer dat deze vogel op VRS Castricum gevangen werd.

Jongerenrubriek “HET WINTERKONINKJE”

Cees Baart

Als ik voor jullie rubriek “Het Winterkoninkje” schrijf, is het voor de meeste van jullie al weer de laatste week van de schoolvakantie. Buiten is het vandaag iets koeler. De afgelopen weken echter is het volop zomer geweest. Ik neem aan, dat jullie van dit lekkere weer genoten hebben. Zelf hebben wij intussen ook vakantie gevierd, maar zijn natuurlijk niet vergeten om het programma voor het nieuwe seizoen te bedenken. Ook dit jaar is hier weer een mooie folder van gemaakt, die jullie bij de uitnodiging voor de eerste excursie toegestuurd hebben gekregen.

Intussen bestaat onze club uit zo'n 20 leden waarvan de meesten ook jeugdlid zijn. Het is goed om te zien dat verschillende van jullie al meerdere jaren lid zijn en elkaar steeds beter gaan leren kennen. Hierdoor wordt het samen naar vogels kijken ook steeds gezelliger. Ik wens jullie dan ook, ook namens de andere excursieleiders, opnieuw een vogelrijk nieuw seizoen toe!

Excursie Infiltratiegebied – Boetje van onze Kees

Matty Meijer

Op zondag 9 juni hadden we weer een excursie. Grote Bonte Specht, Koolmees, Boomleeuwerik. Dit zijn maar een paar voorbeeldjes van de vele soorten die wij vandaag tijdens de excursie hebben gehoord en gezien. Het was een heel erg leerzame ochtend (zoals altijd!) en het was ook erg gezellig. Eerst zijn we langs 'Kijk Uit' gereden, en hebben daar gelijk een Grote Bonte Specht gezien. Dat was al leuk, maar toen we

verder fietsten hebben we een Braamsluiper gehoord! Zelf wist ik niet eens dat die vogels bestonden, maar nu dus wel, haha. We hoorden ook nog een Nachtegaal, die overal luidkeels doorheen zat te brullen, en toen gingen we al weer verder. We hoorden op een paar andere plekken nog Vinken, weer een Nachtegaal en een Zanglijster! In het infiltratiegebied zelf hebben we ook erg veel vogels gezien en gehoord. Natuurlijk, onmisbaar, de Aalscholvers met z'n honderden (misschien een beetje overdreven) bij elkaar op de takken van een paar zielige dode bomen. Daarbij een heleboel Gierzwaluwen, die in de lucht cirkelden en vliegjes opaten. Verder nog Kuifeenden, Tafeleenden, een Meerkoet met pulletjes, een Bergeend die maar heen en weer bleef vliegen, alle Aalscholvers, een Witte Kwikstaart en zelfs Canadese Ganzen! Toen we terugfietsten kwamen we nog een Boomleeuwerik tegen die uit volle borst zijn liedje zong, en toen was het jammer genoeg al weer afgelopen. En omdat ik misschien een aantal soorten vergeten ben, vullen de excursieleiders onze lijst van vandaag aan met: Winterkoning, Roodborst, Brandgans, Zilvermeeuw, Stormmeeuw, Grote- en Kleine Mantelmeeuw, Huiszwaluw, Tjiftjaf, Fitis, Boomleeuwerik, Buizerd, Knobbelzwaan, Pimpelmees, Koolmees, Koekoek, Rietzanger, Kleine Karekiet.

Torenvalken ringen

Guus van Leeuwen

Wij gingen op woensdagavond 19 juni Torenvalkjes ringen. Het was bij Cees Baart in de tuin. De tuin van Cees is heel groot met een hoge torenvalk-nestkast. In die kast was een nest met wel zes jonge Torenvalken. Ze waren ongeveer 20 tot 24 dagen oud.

We liepen door het hoge gras naar de nestkast. Daar werd een kleed neergelegd. Cees klom op een ladder en deed de Torenvalkjes in een stoffen tas. Beneden op het kleed werden ze één voor één geringd, gewogen, gemeten en daarna onder een tas gelegd. Dat deden de mannen (Guido Keijl en Henk Levering), zodat de Torenvalkjes niks konden zien en daardoor rustig bleven liggen. Aan het gewicht konden de mannen zien hoe oud ze waren en of het mannetjes of vrouwtjes waren, want de vrouwtjes zijn zwaarder dan de mannetjes. De moeder van de Torenvalkjes vloog steeds heen en weer en ze piepte de hele tijd. Ze zat ook veel boven in een boom, waar we haar goed konden zien. Na het ringen legde Cees de torenvalkjes weer terug in de nestkast.



In de tuin van Cees zag ik nog een Rietorchidee en een Ratelaar, die ik ook bij het Zwanenwater had gezien. Ik vond het super leuk en heel bijzonder om dit mee te maken en ik mocht heel lang opblijven.
Groeten van Guus van Leeuwen !

Jongerenexcursies najaar 2013

Datum*	Onderwerp	excursieleiders
Zondag 8 september	Stelllopers en watervogels waterberging Noorderveld	Henk van der Leest Cees Baart
Zondag 13 oktober	Vogeltrek Strandplateau Castricum	Hans Stapersma, Huub Huneker, Lonnie Bregman
Zondag 3 november *	Vinkenbaan	Jos Vroege, Jan Baart, Piet Admiraal
Zondag 8 december	Nestkastjes en voederplanken timmeren	Jan Baart, Cees Baart en Matty Meijer
Vrijdag 10, 17, 24 januari	Bosuilen: 1 ^{ste} excursie met onze eigen groep, 2 ^{de} en 3 ^{de} publieksexcursies (kun je de 10 ^{de} januari niet dan heb je op de 17 ^{de} of de 24 ^{ste} nog een kans)	1 ^{ste} Arend de Jong, Cees Baart 2 ^{de} en 3 ^{de} Arend de Jong, Jan Baart en Henk van de Leest

* Tenzij anders aangegeven zijn de excursies op de 2^{de} zondag v/d maand

Aankondiging SOVON Landelijke Dag, 30-11-2013, De Reehorst, Ede

Let op: goed bereikbare nieuwe locatie ! De dag is gratis toegankelijk en bedoeld voor iedereen met een hart voor vogels en natuur.

Programma:

- **Uitgebreide informatiemarkt**
- **Lezingen** in vijf zalen
- Aandacht voor **Jaar van de Patrijs (2013)**
- **Jeugdprogramma** (voor 8-14 jarigen)

Houd de SOVON website www.sovon.nl/ld in de gaten !!

LEZINGEN & EXCURSIES – 4^{de} kwartaal 2013

Commissie Lezingen & Excursies

NB i.v.m. brandveiligheid max. 114 bezoekers voor de lezingen in bezoekerscentrum 'de Hoep'; vol is vol!

NB zie p2 van deze Winterkoning: de lezingen in de Hoep kunnen nu ook op zaterdagmiddagen zijn. De Algemene Ledenvergaderingen zijn vanaf nu in Toonbeeld dus NIET in de Hoep – LET OP !!

Zaterdag 14 sept: Ochtendexcursie 'Diemerzeedijk en Vijfhoek'.

Excursieleider: Bart Korf.

Vertrek station Castricum: 8.00 uur; tot ca. 13.00 uur.

4 t/m 6 okt: 'Vroeg najaarsweekend Texel'.

Excursieleider: Huub Huneker.

Deze excursie is volgeboekt; deelnemers krijgen nader bericht.

Zondag 20 okt: Ochtendexcursie 'Vogeltrek Noordhollands Duinreservaat'.

Excursieleider: Hans Kuperus.

Vertrek, vanaf Strandplateau Castricum (= eind van Zeeweg Bakkum): 8.00 uur; tot ca. 13.00 uur.

Zaterdag 2 nov: Ochtendexcursie 'Vogeltrek Noordhollands Duinreservaat'.

Excursieleider: Huub Huneker.

Vertrek, vanaf Strandplateau Castricum (= eind van Zeeweg Bakkum): 8.00 uur; tot ca. 13.00 uur. **Let op:** wintertijd is ingegaan.

Let op: beide vogeltrekexcursies gaan alléén door bij gunstige weersomstandigheden. Wel/niet doorgaan wordt bekendgemaakt op voorafgaande avond, via emailkring. U kunt die avond ook (tussen 19.00 en 20.00 uur) bellen met resp. Hans Kuperus (0251-657810) of Huub Huneker (0251-206303 / 06-21188260).

Zaterdag 9 nov: Dagexcursie 'Noordwest Friesland'.

Doelsoort o.a. Kleine Rietgans; daarnaast veel andere ganzen-, eenden-, etc. soorten.

Excursieleider: Sander Schagen.

Vertrek station Castricum: 7.00 uur; tot ca. 18.00 uur.

Let op: bovenvermelde datum wijkt af van die in vorige Winterkoning !!

Dinsdag 19 nov: Algemene Ledenvergadering.

Let op: ALV voortaan in nieuwe lokatie. Voor toelichting: zie stukje elders in deze Winterkoning.

ALV in 'Toonbeeld',
Jan van Nassaustraaf 6,
1901 TJ Castricum.

Aanvang: 20.00 uur.

Na de pauze: lezing van Tycho Hoogstrate (PWN): 'Zonnige Zomen', over invloed van kapbeleid PWN op vlinders en andere dieren.

Zaterdag 23 nov: Dagexcursie 'Arkemheense Polder, Nuldernaauw en Zeewolderwold'.

Excursieleider: Jan Zweeris.

Vertrek station Castricum: 8.00 uur; tot ca. 17.00 uur.

Zaterdag 30 nov: Dialezing 'Rondom Castricum Natuurlijk'.

Spreker: Jan Castricum.

PWN bezoekerscentrum 'de Hoep'; aanvang 14.30 uur.

Let op: lezing vindt 's middags plaats. Voor toelichting: zie stukje elders in deze Winterkoning.

Zondag 8 dec: Winter-(fiets-)excursie, Noordhollands Duinreservaat.

Excursieleiders: Dick en André Dekker.

Vertrek voorzijde station Castricum: 9.00 uur; tot ca. 13.30 uur. Eigen fiets meenemen a.u.b.

Dinsdag 14 jan: Dialezing 'Aldabra, Hell of a Paradise'.

Aldabra is het grootste atol in de Indische Oceaan, met een zeer hoge biodiversiteit. Nadere info volgt later.

Spreker: Philip Friskorn.

PWN bezoekerscentrum 'de Hoep'; aanvang 20.00 uur.

Noteer ook deze (voorlopige) data alvast in uw agenda:

Za 8 feb, middag: Dialezing 'Verrassend vogels kijken dichtbij huis' door Koos Dansen.

Za 15 feb: Excursie 'Zuidpier, Haven en Sluizencomplex van IJmuiden'. O.l.v. Arend de Jong.

Wo 5 mrt, avond: Dialezing over Flora- en Faunawet, door Harm Niesen.

Za 22 maart: Dagexcursie 'Veluwezoom, IJsselvallei en mogelijk de Graafschap'. O.l.v. Robert Ketelaar.

Weekexcursie 'LA BRENNE'; 17 t/m 24 mei 2014.

In de week van (za) 17 t/m (za) 24 mei 2014 organiseren we een excursie naar 'La Brenne', Frankrijk. Gelegen nabij Châteauroux, ca. 150 km zuidwest van Orleans. Dit 'Parc Naturel Régional' is vooral bekend om de 1200 meertjes die in de middeleeuwen zijn gegraven ten behoeve van de viskweek. De plassen zijn ondiep, de weelderige vegetatie eromheen biedt broedgelegenheid aan veel vogelsoorten. Het landschap is erg afwisselend: veel smalle weggetjes langs hagen, extensieve akker- en vee-teeltgebieden, hooilanden en bos. Het gebied (en het omringende land) is érg rijk aan vogelsoorten. Om enkele te noemen: Roerdomp, Woudaap, Kwak, Purperreiger, Geoorde Fuut, Steltkluut, drie soorten Kiekendieven, Zwarte Wouw, Witwangstern, Rode Patrijs, Bijeneter, Griel, Grauwe Klauwier, en véél meer. Daarnaast is het gebied rijk aan vlinder-, libellen-, amfibieën- en reptielensoorten. Verder zult u vrijwel zeker Everzwijnen en Beverratten zien. Onze excursieleider is Hans Stapersma.

We overnachten in het dorpje Mézières-en-Brenne, in een 'gîte d'étape', waar we ook in 2004 verbleven. We hebben 12 slaappleatsen gereserveerd, verdeeld over enkele twee- en vierpersoonskamers. Een keukentje staat tot onze beschikking. We (reizen en) verplaatsen ons met huurauto's (en wandelend). De kosten (voor overnachting en vervoer) bedragen ca. € 300,- per deelnemer. Daarboven komen de kosten van alle maaltijden (de hoogte daarvan hangt vooral af van hoe/waar we 's avonds eten).

U kunt zich voor deze excursie aanmelden in de periode vanaf 1 t/m 30 nov 2013 bij Renie van der Werf (Renie.vanderWerf@planet.nl) of 072-5337078). Er zal t.z.t. een aanbetaling van € 150,- worden gevraagd.

Wijzigingen Ledenbestand

De volgende nieuwe leden hebben zich aangemeld:

Mw. E. Oude Elferink

Mw. S. Olivier

Dhr. P. Vlietstra

Pernestraat 25

Sterrenstraat 4

1901 AV Castricum

1033 EB Amsterdam

Als jeugdlid hebben zich aangemeld:

Jop Engels

Wouter Wildschut

Wieland Boersen

Molenkroft 9

Vennewatersweg 32

Aug. De Witstraat 5

1934 DA Egm. a/d Hoef

1935 AS Egm.-Binnen

1902 PJ Castricum